

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

SFS 2021:1111

Publicerad
den 1 december 2021

Utfärdad den 25 november 2021

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna³

dels att 19 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1, 4, 6 och 7 §§, 2 kap. 15 §, 5 kap. 7 §, 6 kap. 5 §, 10 kap. 2 och 5 §§, 13 kap. 1 §, 20 kap. 1–3, 6 och 13–15 §§, 21 kap. 1 och 4 §§, bilaga 2 och rubriken närmast före 1 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya kapitel, 19 och 19 a kap., och fyra nya paragrafer, 1 kap. 9 a §, 5 kap. 6 a § och 20 kap. 13 a och 13 b §§, av följande lydelse.

1 kap.

1 § Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande:

- lagens innehåll, tillämpningsområde och definitioner (1 kap.),
- verksamheter som omfattas av lagen och blandad upphandling (2 kap.),
- undantag från lagens tillämpningsområde (3 kap.),
- allmänna bestämmelser (4 kap.),
- tröskelvärden (5 kap.),
- upphandlingsförfaranden (6 kap.),
- ramavtal, inköpscentraler och annan samordnad upphandling (7 kap.),
- elektroniska metoder för upphandling (8 kap.),
- tekniska krav (9 kap.),
- annonsering av upphandling och inbjudan till anbudssökande (10 kap.),
- tidsfrister för anbudsansökningar och anbud (11 kap.),
- kommunikation, information till leverantörer och dokumentation (12 kap.),
- uteslutning av leverantörer (13 kap.),
- kvalificering (14 kap.),

¹ Prop. 2021/22:5, bet. 2021/22:FiU14, rskr. 2021/22:31.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG, i lydelse enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1953 av den 10 november 2021 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU vad gäller tröskelvärden för varu-, tjänste- och byggtreprenadkontrakt samt projekttävlingar.

³ Senaste lydelse av

19 kap. 9 § 2019:671

19 kap. 11 § 2019:671

19 kap. 12 § 2019:671

19 kap. 13 § 2019:671.

- utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt (15 kap.),
 - fullgörande av kontrakt (16 kap.),
 - projekttävlingar (17 kap.),
 - anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland (18 kap.),
 - annonspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspliktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2 (19 kap.),
 - direktupphandling (19 a kap.),
 - avtalsspärr, överprövning och skadestånd (20 kap.),
 - upphandlingsskadeavgift (21 kap.), och
 - tillsyn (22 kap.).
- Till lagen hör följande bilagor:
- Förteckning över byggtreprenadkontrakt (bilaga 1),
 - Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster (bilaga 2),
- och
- Definitioner av vissa tekniska specifikationer (bilaga 3).

Tröskelvärden och beräkning av värdet av en upphandling

4 § Värdet av en upphandling eller en projekttävling ska beräknas enligt bestämmelserna i 5 kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling uppgår till minst det tröskelvärde som gäller enligt 5 kap. 1 § och upphandlingen eller projekttävlingen inte avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av denna lag utom 19 kap. och 19 a kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling understiger tröskelvärdet eller om upphandlingen eller projekttävlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av 19 kap. eller 19 a kap.

6 §⁴ I detta kapitel finns definitioner av begrepp som används i lagen. I bilaga 3 finns definitioner av vissa tekniska specifikationer.

Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel. Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

- anbudsinfordran i 10 kap. 1 §,
- anknutet företag i 3 kap. 19 §,
- blandade kontrakt i 2 kap. 9 §,
- CPV-nomenklaturen i 4 kap. 17 §,
- delbara respektive odelbara blandade kontrakt i 2 kap. 11 §,
- direktupphandling i 19 a kap. 1 §,
- dynamiskt inköpssystem i 8 kap. 1 §,
- elektronisk auktion i 8 kap. 15 §,
- elektronisk katalog i 8 kap. 28 §,
- förfarande för inrättande av innovationspartnerskap i 6 kap. 23 och 24 §§,
- förhandlat förfarande med föregående annonsering i 6 kap. 4 §,
- förhandlat förfarande utan föregående annonsering i 6 kap. 5–12 §§,
- intern upphandling i 3 kap. 11–16 §§,
- konkurrenspräglad dialog i 6 kap. 13 och 14 §§,
- leverantör av medietjänster i 3 kap. 26 §,
- märkning i 9 kap. 13 §,
- posttjänst i 2 kap. 6 §,

⁴ Senaste lydelse 2017:348.

- selektivt förfarande i 6 kap. 3 §, och
- öppet förfarande i 6 kap. 2 §.

7 § Med *anbudssökande* avses den som har ansökt om att få eller inbjudits att delta i ett förfarande som genomförs i fler än ett steg.

9 a § Med *CPV-kod* avses sådana referensnummer som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV), i lydelsen enligt Europeiska kommissionens förordning (EG) nr 213/2008.

2 kap.

15 § Om den upphandlande enheten tilldelar ett delbart blandat kontrakt som ett enda kontrakt och kontraktet avser dels upphandling av varor, tjänster eller byggtreprenader som regleras i denna lag, dels upphandling som regleras i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska kontraktet tilldelas med tillämpning av

1. bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i lagen beräknas uppgå till minst det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 §, eller

2. bestämmelserna i 19 kap. eller 19 a kap. i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i denna lag beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § och värdet av den del som avser koncessioner beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt lagen om upphandling av koncessioner.

5 kap.

6 a § En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna i 19 kap.

7 §⁵ Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt upphandlas i form av delkontrakt, ska det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas när det avgörs om upphandlingens värde uppgår till tröskelvärdet enligt 1 §.

Om tröskelvärdet överskrids, ska varje delkontrakt upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet.

Detta gäller dock inte för ett enskilt delkontrakt vars värde är lägre än

1. 80 000 euro när det gäller varor eller tjänster, eller
2. 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader.

Finns det flera delkontrakt av sådant slag som anges i tredje stycket, ska vart och ett av dem upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

För sådana delkontrakt som enligt denna paragraf undantas från bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet tillämpas 19 kap. eller 19 a kap.

6 kap.

5 § En upphandlande enhet får använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, om det vid ett förfarande med föregående annonse-

⁵ Senaste lydelse 2017:348.

ring inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

10 kap.

2 § En upphandlande enhet får använda en förhandsannons som anbudsinfördran när upphandling ska genomföras med selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

5 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska skicka en efterannons om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. En enhet som tilldelat kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska skicka en efterannons senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Första stycket gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 kap.

1 §⁶ En upphandlande enhet som är en upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i ett kvalificeringssystem eller en upphandling, om enheten genom en kontroll enligt 14 kap. 3 § eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller

⁶ Senaste lydelse 2018:1318.

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i den ursprungliga lydelsen.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

19 kap. Annonspiktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspiktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för

1. upphandling eller projekttävling vars värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §, och
2. upphandling eller projekttävling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Vid upphandling enligt detta kapitel gäller även bestämmelserna i 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Om direktupphandling får användas enligt 19 a kap. gäller endast bestämmelserna i det kapitlet.

Principer för upphandling

2 § En upphandlande enhet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

3 § En upphandlande enhet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.

Anbud i grupp

4 § En grupp av leverantörer får delta i en upphandling. En upphandlande enhet får inte ställa upp villkor om att en sådan grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna en anbudsansökan eller ett anbud. Enheten får dock begära att gruppen ska ha en viss juridisk form när den har blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt.

Tillgång till andra företags kapacitet

5 § En leverantör får när det gäller ett visst kontrakt vid behov åberopa ett annat företags kapacitet. Leverantören ska i sådant fall visa att den kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Annonsering

Anbudsinfordran genom annons

6 § En upphandlande enhet ska genom en anbudsinfordran informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller en förhandsannons.

7 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

8 § Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Upphandlingsdokumenten

Innehållet i upphandlingsdokumenten

9 § Upphandlingsdokumenten ska innehålla uppgifter om

1. hur förfarandet ska genomföras,
2. vilka krav som en anbudssökande eller anbudsgivare ska uppfylla för att få delta i upphandlingen,
3. vilka minimikrav som ett anbud ska uppfylla,
4. vilka tilldelningskriterier som ska användas och deras viktning eller prioritetsordning, och
5. vilka kommersiella villkor och andra särskilda villkor som ska gälla vid fullgörande av kontraktet.

Upphandlingsdokumenten ska även innehålla de uppgifter i övrigt som är relevanta.

Tillgång till upphandlingsdokumenten

10 § En upphandlande enhet ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från den dag då annonsen publiceras eller, om dokumenten tillkommer i ett senare skede i upphandlingsprocessen, så snart som möjligt.

Tid för att komma in med anbud

11 § Anbudssökande och anbudsgivare ska ges skälig tid att komma in med anbudsansökningar eller anbud.

Kommunikation vid en upphandling

12 § Förfarandet vid en upphandling är skriftligt. Muntlig kommunikation får användas som ett komplement om den upphandlande enheten bedömer att det är lämpligt. Om muntlig kommunikation används ska enheten dokumentera alla muntligt lämnade uppgifter som är av betydelse för upphandlingen.

Kompletterande information om upphandlingsdokumenten

13 § En upphandlande enhet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar

före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid.

Samma tidsfrist gäller om enheten på eget initiativ vill lämna kompletterande upplysningar om innehållet i upphandlingsdokumenten.

Upplysningarna enligt första och andra styckena ska lämnas skriftligen på ett sådant sätt att alla leverantörer som deltar eller önskar delta i upphandlingen kan få del av dem.

Förlängning av tiden för att komma in med anbud

14 § Tiden för att komma in med anbud ska förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om

1. kompletterande upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som anges i 13 §, eller
2. väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

Dialog i en upphandling

15 § En upphandlande enhet får ha en dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Med dialog avses ett informationsutbyte mellan en upphandlande enhet och en leverantör.

En dialog får omfatta rättelser av fel samt förtydliganden och kompletteringar av anbudet eller andra handlingar som leverantören har lämnat in. Om enheten tillåter en leverantör att rätta, förtydliga eller komplettera ska övriga leverantörer ges motsvarande möjlighet.

Förhandling i en upphandling

16 § En upphandlande enhet får förhandla med en leverantör om

1. alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, och
2. alla aspekter av anbudet eller andra handlingar som har lämnats in av leverantören.

Uteslutning av leverantörer

17 § En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap. 1 och 2–4 §§. En leverantör får också uteslutas om den på andra grunder som anges i upphandlingsdokumenten är olämplig att delta i upphandlingen.

En upphandlande enhet ska, innan den beslutar att utesluta en leverantör, ge leverantören tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över de omständigheter som enligt enheten utgör skäl för uteslutning.

Onormalt låga anbud

18 § En upphandlande enhet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar.

Information om beslut

Skriftlig underrättelse om beslut

19 § En upphandlande enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och

innehålla skälen för beslutet och en uppgift om den period under vilken avtal enligt 20 kap. 1 § inte får ingås (avtalsspärr).

Om enheten använder sig av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, ska anbudsgivarna skriftligen underrättas om ett beslut om tilldelning av kontrakt när beslutet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens. Underrättelsen ska innehålla skälen för beslutet. Om enheten väljer att iaktta en avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §, ska underrättelsen innehålla uppgift om det och om avtalsspärrens längd.

En underrättelse enligt första eller andra stycket innebär inte att ett anbud förfaller.

Upplysningar om skälen för beslut på begäran av leverantör

20 § En upphandlande enhet ska till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att dennes ansökan har avslagits eller anbud har förkastats. Enheten ska vidare på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om de relativa fördelarna med det valda anbudet.

Upplysningarna ska lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in till enheten.

Underrättelse om att upphandlingen avbryts eller görs om

21 § En upphandlande enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om enheten beslutar att avbryta upphandlingen efter anbudsinfordran samt vid beslut att göra om upphandlingen. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet.

Dokumentation

Dokumentation av genomförandet av en upphandling

22 § En upphandlande enhet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Vid upphandling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 ska en upphandlande enhet dokumentera upphandlingen med tillämpning av 12 kap. 15 § om bevarande av information.

Bevarande av handlingar

23 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande enhet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 22 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts efter en upphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Tillgång till kontrakt

24 § I 2 kap. tryckfrihetsförordningen finns bestämmelser om allmänna handlingars offentlighet. För en upphandlande enhet som inte ska tillämpa de bestämmelserna gäller andra och tredje styckena.

En upphandlande enhet ska på begäran av en berörd leverantör lämna ut en kopia eller en utskrift av ett kontrakt som avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 och som bevaras enligt 23 § tredje stycket, om kontraktet ingåtts till ett värde av minst 1 000 000 euro.

I fråga om utlämnande av ett kontrakt tillämpas 12 kap. 19–23 §§.

Reserverad upphandling för vissa tjänster enligt bilaga 2

25 § En upphandlande enhet får reservera deltagandet i en upphandling av tjänster som anges i bilaga 2 och som omfattas av CPV-koderna 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 85000000-9 till 85323000-9, 98133000-4, 75121000-0, 75122000-7, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, 92500000-6, 92600000-7, 98133110-8 och 75123000-4, för sådana organisationer som

1. har till syfte att fullgöra ett offentligt uppdrag som är kopplat till att tillhandahålla sådana tjänster,

2. återinvesterar eventuell vinst för att uppnå syftet enligt 1, och

3. har en lednings- och ägarstruktur som grundar sig på personalens ägande eller deltagande eller som kräver aktivt deltagande av personal, användare eller berörda parter.

Löptiden för kontraktet får inte överstiga tre år.

Om en upphandlande enhet med tillämpning av första stycket har tilldelat en organisation ett kontrakt för en viss tjänst under de senaste tre åren, får enheten inte med stöd av samma stycke tilldela den organisationen ytterligare ett kontrakt för den berörda tjänsten.

Särskilda bestämmelser om projekttävlingar

26 § Bestämmelserna i 17 kap. 1 och 3–6 §§ gäller även för projekttävlingar enligt detta kapitel.

En upphandlande enhet ska informera om sin avsikt att anordna en projekttävling genom en annons.

Om ett kontrakt enligt tävlingsreglerna ska tilldelas vinnaren eller en av vinnarna ska det anges i annonsen om tävlingen. Enheten ska i sådant fall också bjuda in vinnaren eller vinnarna att delta i förhandlingar när projekttävlingen är avslutad.

Bemyndigande

27 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

19 a kap. Direktupphandling

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller vid direktupphandling. Med direktupphandling avses ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande enheten först ska informera om sin avsikt att upphandla genom en annons om anbudsinfordran.

Vid direktupphandling gäller även 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Direktupphandling under vissa belopp

2 § Direktupphandling får användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 1 200 000 kronor. När upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 får direktupphandling användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

Direktupphandling till följd av olämpliga anbudsansökningar eller anbud

3 § Direktupphandling får användas om det vid en upphandling enligt 19 kap. inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda leverantören får uteslutas enligt 19 kap. 17 § eller inte uppfyller de kvalificeringskrav som den upphandlande enheten har fastställt. Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande enhetens krav enligt upphandlingsdokumenten.

Direktupphandling vid synnerlig brådska och i vissa andra fall

4 § Direktupphandling får användas om

1. det på grund av synnerlig brådska, som beror på omständigheter som varken kan tillskrivas eller har kunnat förutses av den upphandlande enheten, inte är möjligt att genomföra upphandlingen enligt 19 kap. och anskaffningen är absolut nödvändig,

2. förhållandena motsvarar de förhållanden som enligt 6 kap. 7 § eller 10–12 §§ gör det tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, eller

3. det finns synnerliga skäl.

Direktupphandling enligt första stycket får endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § eller om upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Direktupphandling i samband med överprövning

5 § Direktupphandling får användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol

1. handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås,

2. har beslutat att en upphandling ska göras om eller rättas, eller

3. handlägger ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och avtalet inte får fullgöras.

6 § Ett kontrakt som tilldelas genom direktupphandling enligt 5 § får inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte.

Direktupphandling enligt 5 § får endast användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som enligt 5 kap. 7 § får tilldelas enligt 19 kap.

Principer för direktupphandling

7 § Vid direktupphandling ska den upphandlande enheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingen ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Annons om avsikt att direktupphandla

8 § En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom att publicera en annons om upphandlingen i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

I 20 kap. 3 § finns en bestämmelse om avtalsspärr vid annonsering enligt första stycket.

Skriftlig underrättelse om beslut

9 § En upphandlande enhet som har begärt in anbud från fler än en leverantör ska snarast möjligt underrätta de leverantörer som har lämnat anbud i upphandlingen om sitt beslut att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig.

Underrättelsen utlöser inte någon avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §.

Dokumentation

Dokumentation av en direktupphandling

10 § En upphandlande enhet ska dokumentera genomförandet av en direktupphandling om upphandlingens värde uppgår till minst 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Bevarande av handlingar

11 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande enhet på ett tryggsamt sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 10 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts genom en direktupphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Efterannonsering

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

12 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de sam-

lade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal eller när upphandlingens värde understiger 1 200 000 kronor.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

13 § En efterannons enligt 12 § ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Riktlinjer för direktupphandling

14 § En upphandlande enhet ska besluta om riktlinjer för direktupphandling.

Bemyndigande

15 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

20 kap.

1 § Om en upphandlande enhet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande enheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän 10 dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

Om underrättelsen har skickats på annat sätt än med ett elektroniskt medel till någon anbudssökande eller anbudsgivare, får avtal inte ingås förrän 15 dagar har gått från utskickandet.

Om en upphandlande enhet i underrättelsen har angett en längre avtalsspärr än den föreskrivna minimifristen, får avtal inte ingås förrän efter utgången av den angivna perioden.

2 § Avtalsspärr gäller inte

1. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående annonsering med stöd av 6 kap. 5–12 §§, eller
2. vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem som har inrättats enligt 8 kap.

3 § Vid annonsering enligt 10 kap. 6 § eller 19 a kap. 8 § får den upphandlande enheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att annonsen publicerats.

6 § Om den upphandlande enheten har brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande enheten och en leverantör.

13 § Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3 eller 4 § eller 17 kap. 2 § när det inte har varit tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap. 5–12 §§, eller
2. enligt ett dynamiskt inköpssystem utan att de villkor som anges i 8 kap. 10 eller 12 § har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 a § Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 19 kap. 6 § när direktupphandling enligt 19 a kap. inte har fått användas, eller
2. efter att enheten har tilldelat kontrakt enligt 19 kap. med användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om
 - a) kontraktstilldelningen har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens, och
 - b) föreskrivna villkor för metoden inte har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 b § Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om det har slutits

1. i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 §, eller
2. före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket.

För ogiltighet i dessa fall krävs dessutom att någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och att detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

14 § Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13, 13 a eller 13 b § är uppfyllda.

15 § Bestämmelserna om ogiltighet i 13 och 13 a §§ ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande enhet enligt ett dynamiskt inköpssystem som har inrättats enligt 8 kap., om den upphandlande enheten har
 - a) skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket, och
 - b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §,
2. på avtal som har slutits av en upphandlande enhet enligt 19 kap. efter användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om enheten har
 - a) skickat ut en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 19 kap. 19 § andra stycket, och
 - b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, eller
3. om en upphandlande enhet genom annons enligt 10 kap. 6 § eller 19 a kap. 8 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

21 kap.

1 § Allmän förvaltningsdomstol får besluta att en upphandlande enhet ska betala en särskild avgift (upphandlingsskadeavgift), om

1. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå, trots att det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 20 kap. 1, 3 eller 8 §,

2. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse enligt 20 kap. 14 §, eller

3. enheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3 eller 4 §, 17 kap. 2 § eller 19 kap. 6 §.

4 § Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap.

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

LENA MICKO

Mikael Pauli
(Finansdepartementet)

Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Beskrivning	CPV-kod
Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster	75200000-8
	75231200-6
	75231240-8
	79611000-0
	79622000-0 (Tillhandahållande av hemtjänstpersonal)
	79624000-4 (Förmedling av vårdpersonal)
	79625000-1 (Förmedling av läkare)
	Från 85000000-9 till 85323000-9
	98133100-5
	98133000-4
	98200000-5
	98500000-8 (Privata hushåll med anställd personal)
	Från 98513000-2 till 98514000-9 (Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst)
	85321000-5
	85322000-2
Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur	75000000-6 (Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster)
	75121000-0
	75122000-7
	75124000-1
	Från 79995000-5 till 79995200-7
	Från 80000000-4 (Undervisning och utbildning) till 80660000-8
	Från 92000000-1 till 92700000-8
	79950000-8 (Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser)
	79951000-5 (Organisering av seminarier)
	79952000-2 (Evenemang)
	79952100-3 (Anordnande av kulturevenemang)
	79953000-9 (Festivalarrangemang)
	79954000-6 (Festarrangemang)
	79955000-3 (Anordnande av modevisningar)
	79956000-0 (Anordnande av mässor och utställningar)
Obligatorisk socialförsäkring	75300000-9
Bidragstjänster	75310000-2
	75311000-9
	75312000-6
	75313000-3

Beskrivning	CPV-kod
	75313100-4
	75314000-0
	75320000-5
	75330000-8
	75340000-1
Andra samhällsliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster	98000000-3 98120000-0 98132000-7 98133110-8 98130000-3
Tjänster i samband med religionsutövande	98131000-0
Hotell- och restaurangtjänster	Från 55100000-1 till 55410000-7 Från 55521000-8 till 55521200-0 (55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser) 55520000-1 Catering 55522000-5 Catering för transportföretag 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner 55524000-9 Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp 55512000-2 Drift av matsal 55523100-3 Servering av skolmåltider
Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 28 och 29 §§ denna lag	Från 79100000-5 till 79140000-7 75231100-5
Övrig statsförvaltning och statliga tjänster	Från 75100000-7 till 75120000-3 75123000-4 Från 75125000-8 till 75131000-3
Samhällstjänster	Från 75200000-8 till 75231000-4
Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 32 § denna lag	Från 75231210-9 till 75231230-5 Från 75240000-0 till 75252000-7 79430000-7 98113100-9
Undersöknings- och säkerhetstjänster	Från 79700000-1 till 79721000-4 (Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vakttjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av

Beskrivning	CPV-kod
	försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster) 79722000-1 (Grafologi) 79723000-8 (Avfallsanalys)
Internationella tjänster	98900000-2 (Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ) 98910000-5 (Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ)
Posttjänster	64000000-6 (Post- och telekommunikationstjänster) 64100000-7 (Post- och budtjänster) 64110000-0 (Postgång) 64111000-7 (Posttjänster för tidningar och tidskrifter) 64112000-4 (Posttjänster för brev) 64113000-1 (Posttjänster för paket) 64114000-8 (Postkassörstjänster) 64115000-5 (Förhyrning av postbox) 64116000-2 (Poste restantetjänster) 64122000-7 (Internpost)
Diverse tjänster	50116510-9 (Regummering av däck) 71550000-8 (Smedtjänster)